

ЗВІТ
результати оцінювання організації та якості освітнього процесу
здобувачами першого (бакалаврат) рівня вищої освіти факультету
«Аудіовізуальне мистецтво та заочне навчання» спеціальності 021
«Аудіовізуальне мистецтво та виробництво»
ОПП «Реклама та відеоарт»
осінній семестр 2022/2023 н. р.)

Опитування здобувачів вищої освіти щодо якості навчання здійснюється відповідно до Положення про опитування учасників освітнього процесу в Харківській державній академії дизайну і мистецтв.

Таке опитування є формою участі здобувачів вищої освіти у системі внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та реалізації принципу «студентоцентрованого» навчання.

Метою моніторингу було оцінювання здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти організацію та якість освітнього процесу у період дії воєнного стану в Україні.

Для отримання даних 13.12.2022 – 18.12.2022 р. було проведено анонімне опитування серед здобувачів. Характеристика вибірки: 64 респондентів – студенти бакалаврату факультету «Аудіовізуальне мистецтво та заочне навчання» (освітньо-професійна програма «Реклама та відеоарт», денна форма навчання) – 45% від загальної кількості студентів, які опановують цю освітню програму.

З лютого 2022 року освітній процес у Харківській державній академії дизайну і мистецтв, як і у всіх навчальних закладах України, протікає в нових реаліях, які накладають на всіх учасників освітнього процесу умови воєнного стану. Це і вимушене переміщення студентів і викладачів Академії у інші регіони не тільки України, але й за кордони нашої держави, необхідність проводити заняття у дистанційній формі, що особливо складно і для викладачів і для студентів з урахування особливостей навчання у закладі вищої художньої освіти і, найголовніше – психологічна готовність викладачів і студентів адаптуватися до нових умов.

З жовтня 2022 року через масовані обстріли різних міст України та руйнування об'єктів критичної інфраструктури в багатьох регіонах України було введено графіки відключення світла, і це вплинуло на можливість респондентів брати участь в опитуванні – не всі бажаючі змогли долучитися до участі в опитуванні і це утруднює проведення кількісного аналізу отриманих результатів з дотриманням належних критеріїв репрезентативності. Отже, зосередимося на змістовному аналізі результатів опитування.

Респондентам запропоновано обрати не більш трьох варіантів вибору відповіді на питання: «Ви обрали для навчання в бакалавраті Харківську державну академію дизайну і мистецтв, тому що...»

- У ХДАДМ висока якість освіти
- У ХДАДМ великий вибір напрямків підготовки

- З метою освоїти новий напрямок для розширення можливостей професійного і кар'єрного зростання
- У ХДАДМ здобувачам забезпечена концептуальна, ідейна та спеціально-фахова підтримка з боку викладачів та академічної спільноти
- ХДАДМ відомий і престижний заклад вищої освіти
- Інше (вказіть, що саме)

Результати аналізу ієрархій вибору варіантів відповідей на питання свідчать: за пріоритетом вибору на першому місці – мета саме в ХДАДМ освоїти новий напрямок для розширення можливостей професійного і кар'єрного зростання. Друге місце – впевненість у тому, що саме у ХДАДМ здобувачам забезпечена концептуальна, ідейна та спеціально-фахова підтримка з боку викладачів та академічної спільноти. На почесному третьому місці – визнання того, що у ХДАДМ висока якість освіти. Здобувачі, які брали участь в опитуванні вказали, що на вибір навчального закладу для навчання вплинула репутація нашої академії – відомого і престижного закладу вищої освіти (див. табл. 1).

«Інші» варіант відповідей (авторська орфографія збережена):

- як тільки дізналася про академію, багаторазово відвідували дні відкритих дверей та закохалася у ХДАДМ
- Це єдиний вуз для творчих людей в моєму місті
- Мене дуже цікавила спеціальність реклами
- спільна з моїми інтересами

Рейтинг варіантів вибору – у таблиці 1.

Таблиця 1

- *Результати відповідей на питання: «Ви обрали для навчання в бакалавраті Харківську державну академію дизайну і мистецтв, тому що... (оберіть не більше трьох варіантів відповідей)»*

Місце у рейтингу	Варіанти відповіді
1	З метою освоїти новий напрямок для розширення можливостей професійного і кар'єрного зростання
2	У ХДАДМ здобувачам забезпечена концептуальна, ідейна та спеціально-фахова підтримка з боку викладачів та академічної спільноти
3	У ХДАДМ висока якість освіти
4	ХДАДМ відомий і престижний заклад вищої освіти

Респондентам запропонували оцінити загальну структуру навчальної програми «Реклама та відеоарт» (відкритість та зрозумілість концепції, послідовність, паритетність основних змістових частин). На думку 19,2% опитуваних структура програми виважена, послідовна, системна. Вважають,

що потребують вдосконалення змістові складові програми на рівні окремих дисциплін 50% студентів, які брали участь в опитуванні. Указали, що не переймалися питанням щодо концепції, тощо 11,5% опитуваних, а 19,2% студентів вважають, що вдосконалення потребують змістові складові програми на рівні окремих тематичних модулів у межах дисциплін (Рис. 1)

2. Оцініть загальну структуру навчальної програми «Реклама та відеоарт» (відкритість та зрозумілість концепції, послідовність, паритетність основних змістових частин).

64 ответов

Рис. 1 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Оцініть загальну структуру навчальної програми «Реклама та відеоарт» (відкритість та зрозумілість концепції, послідовність, паритетність основних змістових частин)»

За результатами аналізу відповіді на питання «Чи відповідає структура освітньої програми «Реклама та відеоарт» Вашим очікуванням?» Більша частина респондентів (46,2%) указали, що програма, в цілому, виправдовує очікування, повністю задоволених 3,8%. Отже, виправдали свої очікування 50% студентів, які навчаються за освітньо-кваліфікаційною програмою «Реклама та відеоарт». Освітня програма не в повній мірі відповідає очікуванням 26,2% респондентів; повідомили, що не замислювалися над питанням очікувань щодо структури програми, 3,8% опитуваних (Рис. 2).

3. Чи відповідає структура освітньої програми «Реклама та відеоарт» Вашим очікуванням?
64 ответов

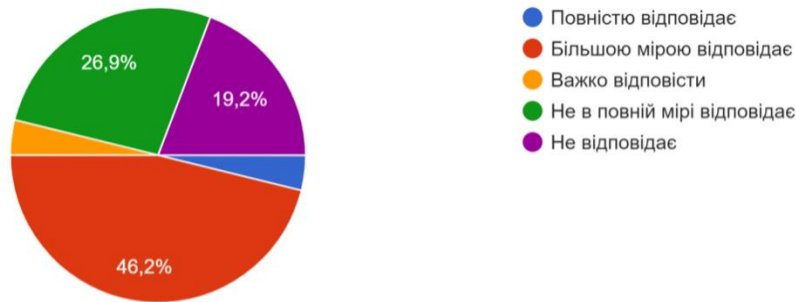

Рис. 2 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Чи відповідає структура освітньої програми «Реклама та відеоарт» Вашим очікуванням?»

Вважають, що у практиці викладання дисциплін нічого змінювати не треба 23,1% студентів, які брали участь в опитуванні. Змінити концептуальну спрямованість викладання пропонують 42,3% респондентів, а осучаснити зміст та скорегувати систему комунікації – 34,6% опитуваних (Рис. 3)

4. Що саме, з Вашої точки зору, варто покращити у практиці викладання дисциплін?
64 ответов

Рис. 3 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Що саме, з Вашої точки зору, варто покращити у практиці викладання дисциплін?»

Указали, що в умовах воєнного стану із академією студентів пов'язують різноманітні канали комунікації – як офіційні, так і відкриті (соціальні мережі, приватне ділове листування тощо) 84,6% опитуваних. Відкритим неофіційним каналам надають перевагу 3,9% респондентів. Указали, що використовують переважно офіційні канали комунікації 11,5% студентів (Рис. 4).

5. Які канали комунікації в умовах воєнного стану в Україні пов'язують Вас із академією?
64 ответов

Рис. 4 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Які канали комунікації в умовах воєнного стану в Україні пов'язують Вас із академією?»

Більшість студентів (53,9%), які брали участь в опитуванні, відмітили високий рівень відповідності освітньої програми «Реклама та відеоарт» сучасним вимогам ринку праці – 7,7% респондентів вважають, що вимогам ринку праці програма повністю відповідає, 46,2% – радше відповідає (Рис. 5).

6. Наскільки відповідає, на Вашу думку, програма підготовки фахівців за Вашою освітньою програмою сучасним вимогам ринку праці?
64 ответов

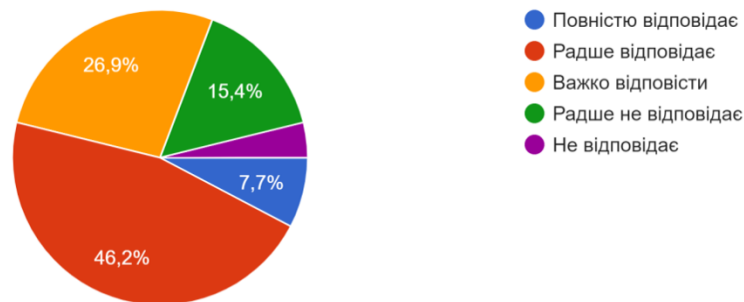

Рис. 5 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Наскільки відповідає, на Вашу думку, програма підготовки фахівців за Вашою освітньою програмою сучасним вимогам ринку праці?»

Указали, що вони повністю ознайомлені із політикою академічної доброчесності академії 26,9% опитуваних. Така ж кількість респондентів (26,9%) про таку політику обізнані. Зазналися, що цим питанням не переймалися 30,8% студентів, така ж кількість опитуваних (8,3%) визнали,

що взагалі не ознайомлені з політикою академічної доброчесності 7,7%. Така ж кількість студентів (7,7%) визнали, що: «Швидше не ознайомлені»(рис. 6).

7. Оцініть, наскільки Ви ознайомлені з політикою академічної доброчесності ХДАДМ.
64 ответов

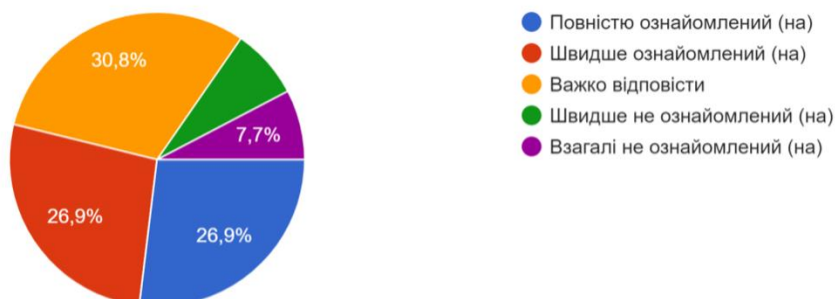

Рис. 6 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Оцініть, наскільки Ви ознайомлені з політикою академічної доброчесності ХДАДМ»

Особливу увагу при оцінюванні організації та якості освітнього процесу було приділено системі та справедливості оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів.

За результатами опитування більшість студентів (80,8%) не мають нарікань щодо прозорості та чесності оцінювання результатів навчальної діяльності – 50% респондентів вважають, що оцінювання завжди, 30,8% – у більшості випадків чесне і прозоре. Не замислювались над питаннями оцінювання 11,5% студентів, які брали участь в опитуванні (Рис. 7).

8. Оцінювання знань викладачами відбувається прозоро та чесно?
64 ответов

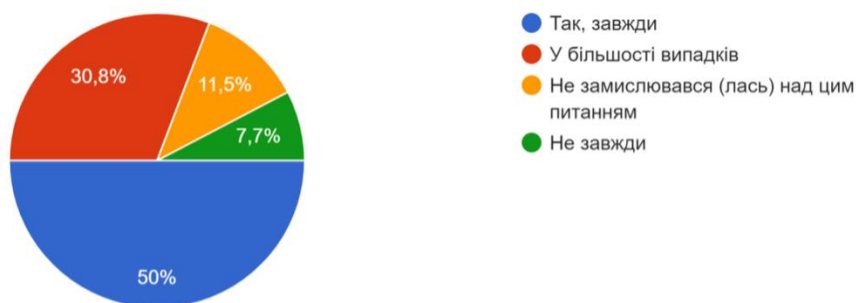

Рис. 7 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Оцінювання знань викладачами відбувається прозоро та чесно?»

Не всі студенти, які брали участь і опитуванні, самокритично оцінили рівень своєї старанності у навчанні – 30,8% з них визнали, що навчаються старанно час від часу, а 7,7% – зовсім не старанно. Переважна ж більшість респондентів (61,5%) указали, що навчаються старанно (Рис. 8).

9. Як загалом Ви оцінюєте свою старанність у навчанні?

64 ответов

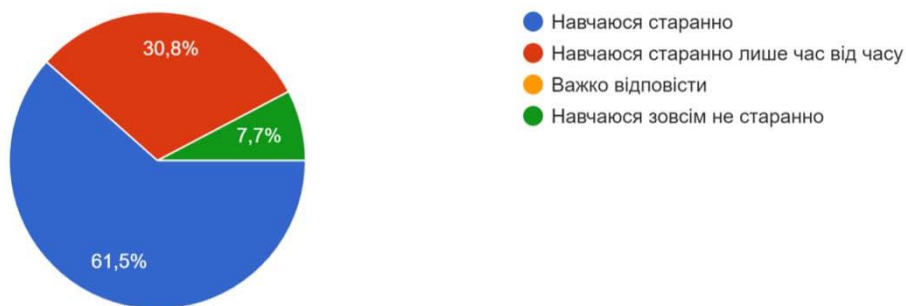

Рис. 8 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Як загалом Ви оцінюєте свою старанність у навчанні?»

По курсах кількість студентів, які брали участь в опитуванні, розподілено майже порівну: 26,9% студентів першого, 19,2% другого, 26,9% третього і така ж кількість (26,9%) студентів третього курсу (Рис. 9).

10. На якому курсі Ви навчаєтесь?

64 ответов

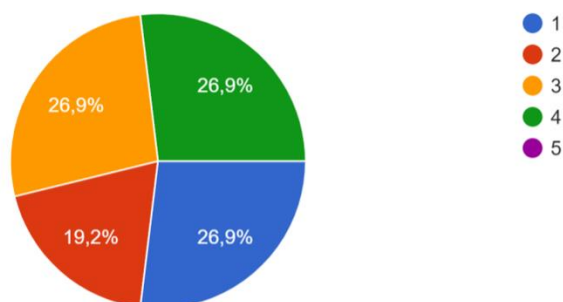

Рис. 9 – Кількість варіантів відповідей на питання: «на якому курсі Ви навчаєтесь?»

Студенти проявили активності у доповненні «закритих» питань – зазвичай відкриті питання пропускаються. Більше половини (57%) від загальної кількості студентів, які брали участь в опитуванні, надали

розгорнуту відповідь на «відкрите» питання: «Ваші пропозиції щодо підвищення якості освітнього процесу в рамках ОПП «Реклама та відеоарт» в умовах воєнного стану в Україні».

Нижче як приклади наведено найбільш показові та водночас типові пропозиції (авторська орфографія збережена):

- немає
- Важко відповісти адже в період війни мало чого залежить від адміністрації академії. Звичайно найефективніший метод навчання це очно з практичними заняттями, але це неможливо
- Збільшити кількість занять з дисципліни «Режисура і монтаж», проводити майстер класи з користуваннями програмами монтажу,
- Хотілося б мати більше неформального спілкування з викладачами та текстове описання завдань для тих, хто не має змоги бути присутнім на онлайн-занятті
- Я вважаю полегшити дедлайни, але видавати завдання раніше було б гарно, тому що дуже важко планувати час.
- Все влаштовує
- Давати завдання одразу за весь модуль: якщо це реферати, презентації, тощо. Щоб студенти могли розподілити свій час заздалегідь, в умовах постійного виключення світла й відсутності зв'язку.
- Все влаштовує
- Задовільно
- творчої атмосфери немає і подавно, і бажання робити щось понад, а не тільки здати мінімум завдань перед сесією, не з'являється.
- Як на мене, у таких умовах освітній процес зараз має досконалий рівень
- Все влаштовує, працюємо по мірі можливостей
- Нема
- Йти на поступки зі студентами; більш дізнаватись про різні процеси, фішки, з якими зіткнемося у майбутньому, для легшої праці
- Через війну та часи пандемії я відчуваю, що продуктивність моя (і моїх однокурсників) відчутно знизилась. Ми рідкокомунікуємо між собою, і з викладачами.

Дані проведеного аналізу дозволяють зробити ряд позитивних висновків щодо мотивів вибору саме Харківської державної академії дизайну і мистецтв з метою опанування першим рівнем вищої освіти на першому місці у рейтингу вибору – бажання саме в ХДАДМ освоїти новий напрямок для розширення можливостей професійного і кар'єрного зростання, впевненість, що у цьому закладі їм буде забезпечено концептуальну, ідейну та спеціально-фахова підтримку з боку викладачів та академічної спільноти. Здобувачі відмітили, що на вибір навчального закладу вплинула репутація

ХДАДМ – відомого і престижного закладу вищої освіти і інформація про те, що у ХДАДМ висока якість освіти і великий вибір напрямків підготовки.

Звернемо увагу, не всі респонденти обирали декілька варіантів відповідей. Більшість обмежилась лише одним, найважливішим для себе.

Отже, для переважної кількості здобувачів, які брали участь в опитуванні домінуючий мотив вибору – освоїти новий напрямок для розширення можливостей професійного і кар'єрного зростання у закладі, складові репутації якого – те, що ХДАДМ – відомий і престижний заклад вищої освіти, який в змозі забезпечити високу якість освіти і впевненість у підтримці.

На думку студентів, які брали участь в опитуванні, структура освітньої-професійної програми «Реклама та відеоарт» виважена, послідовна, системна, але ж деякі складові програми потребують вдосконалення.

Структура освітньої програми «Реклама та відеоарт» повністю або ж більшою мірою виправдовує очікування більшості респондентів. Щодо очікувань – студенти, вступаючи до закладу вищої освіти очікували залучитися до «справжнього студентського життя», що на сьогодні неможливо за об'єктивних обставин (війна...). Невиправдані очікування респонденти працюють на весь навчальний процес. Як приклад – вказане «зауваження» респондента: «Творчої атмосфери немає і подавно, і бажання робити щось понад, а не тільки здати мінімум завдань перед сесією, не з'являється» – перекладання відповідальності з себе, своїх власних бажань/не бажань щось робити на викладачів, завищені до них очікування в умовах війни, дистанційного навчання, з відключенням світла і під час повітряних тривог.

Практикою викладання дисциплін студенти задоволені і указали, що нічого змінювати не треба, але ж пропонують осучаснити зміст та скорегувати систему комунікації – треба відмітити, що це побажання досить складно задовольнити. В умовах дії воєнного стану в Україні не просто знайти баланс між побажанням студентів скорегувати систему комунікації і можливостями викладачів, які мешкають не тільки в Україні – деякі мають статус внутрішньо переміщеної особи, деякі – перебувають за кордоном у статусі біженців, але не залишають навчальний процес, продовжують здійснювати викладацьку і виховну діяльність, при тому більшість студентів в умовах воєнного стану із академією пов'язують різноманітні канали комунікації – як офіційні, так і відкриті (соціальні мережі, приватне ділове листування тощо).

Студенти, які брали участь в опитуванні, відмітили високий рівень відповідності освітньої програми «Реклама та відеоарт» сучасним вимогам ринку праці.

Про небажання частки респондентів брати на себе відповідальність за якість власної наукової діяльності свідчить зізнання у тому, що за роки навчання не спромоглися ознайомитись із політикою академічної доброчесності, при тому що інформація про цю політику розміщена у відкритому доступі на сайті Академії¹

За результатами опитування більшість студентів не мають нарікань щодо прозорості та чесності оцінювання результатів навчальної діяльності.

За самооцінкою здобувачів не всі самокритично оцінили рівень своєї старанності у навчанні, і ці дані не збігаються з показниками «ознайомлення» з вимогами академічної доброчесності – респонденти стверджують, що навчаються старанно, але питаннями академічної доброчесності не переймаються.

Отримані дані потребують уточнення в ході подальших розвідок для виявлення рівня сформованості образу «Я» студентів, навичок само оцінювання навчальної діяльності.

Свідчення рівня особистісної зрілості студентів, які брали участь в опитуванні – порозуміння складностей, із якими зіткнулися викладачі при організації освітнього процесу у дистанційній формі в умовах дії воєнного стану в Україні – у побажаннях студентів щодо підвищення якості:

- Важко відповісти адже в період війни мало чого залежить від адміністрації академії. Звичайно найефективніший метод навчання це очно з практичними заняттями, але це неможливо
- Як на мене, у таких умовах освітній процес зараз має досконалий рівень
- Все влаштовує, працюємо по мірі можливостей
- Нема

Оцінки щодо організації освітнього процесу і виказані побажання свідчать про високий рівень задоволеність освітньою програмою «Реклама та відеоарт» здобувачів, які брали участь в опитуванні і деяке непорозуміння особливостей опанування першим рівнем вищої освіти під час війни, виявлене у побажаннях декількох респондентів.

Наявність змістовних відповідей на відкриті питання є додатковим підтвердженням того, що в опитуванні взяли участь насамперед ті, хто мав чітко окреслену думку, позитивну чи негативну, і що більше, прагнув донести її до адміністрації шляхом відкритих відповідей.

Студентське опитування, як частина діяльності Робочої групи із забезпечення якості освітньої діяльності, поруч із вивченням поглядів викладачів, випускників і працедавців, дотриманням академічної доброчесності дає об'єктивний матеріал для вдосконалення навчального процесу, включно з поглибленням softskills (соціальних навичок і умінь) та покращення управлінських процесів у Харківській державній академії дизайну і мистецтв у складних умовах дії воєнного стану.

20.12.2022

Голова робочої групи
з забезпечення якості
освітньої діяльності ХДАДМ

Наталя БІЛЬДЕР